

**Промени в документирането на вътреобществни
доставки от 01.01.2020 год.**

Това лично професионално мнение, не представлява консултация и автора не носи отговорност за последиците от взети решения повлияни от него!

Това лично професионално мнение е изготвено съобразно с цитираните нормативни актове, валидни към 31.12.2018.9 год.

Към датата на изготвянето му, все още не са извършени изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за данъка върху добавената стойност, предвидени в чл. 53, ал. 2 на ЗДДС с допълнението извършено в ДВ бр. 101 от 31.12.2019 год. Може и да не се налагат такива.

Текст в този формат [~~текст~~] означава отменен нормативен запис.

Текст в този формат [**текст**] означава нов текст в нормативен запис.

1. В Държавен вестник брой 96 от 06.12.2019 година се изменя текста на член 53, алинея 2 на Закона за данъка върху добавена стойност, както следва:

Данъчна ставка и документиране на вътреобщностните доставки

Чл. 53. (1) Облагаеми с нулева ставка на данъка са вътреобщностните доставки по чл. 7, с изключение на освободените вътреобщностни доставки по чл. 38, ал. 2.

~~(2) Документите, удостоверяващи извършването на вътреобщностната доставка, се определят с правилника за прилагане на закона.~~

(2) За прилагане на нулева ставка по ал. 1 доставчикът следва да разполага със:

1. документи за доставката, определени с правилника за прилагане на закона, и

2. документи за изпращането или транспортирането на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка, определени с чл. 45а от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1912 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на някои освобождавания при вътреобщностни сделки (ОВ, L 311/10 от 7 декември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011“

(3) Ако доставчикът не се снабди с документите по ал. 2 до изтичането на календарния месец, следващ календарния месец, през който данъкът по доставката е станал изискуем, ал. 1 не се прилага. Ако впоследствие доставчикът се снабди с документите по ал. 2, той коригира резултата от прилагането на тази алинея по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

2. В Държавен вестник брой 101 от 31.12.2019 год., се прави допълнение на извършената промяна както следва:

Данъчна ставка и документиране на вътреобщностните доставки

Чл. 53. (1) Облагаеми с нулева ставка на данъка са вътреобщностните доставки по чл. 7, с изключение на освободените вътреобщностни доставки по чл. 38, ал. 2.

(2) За прилагане на нулева ставка по ал. 1 доставчикът следва да разполага със:

1. документи за доставката, определени с правилника за прилагане на закона, и
2. документи за изпращането или транспортирането на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка, определени с чл. 45а от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1912 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на някои освобождавания при вътреобщностни сделки (ОВ, L 311/10 от 7 декември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011“, *или определени с правилника за прилагане на закона.*

(3) Ако доставчикът не се снабди с документите по ал. 2 до изтичането на календарния месец, следващ календарния месец, през който данъкът по доставката е станал изискуем, ал. 1 не се прилага. Ако впоследствие доставчикът се снабди с документите по ал. 2, той коригира резултата от прилагането на тази алинея по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

3. Към датата на изготвянето на това становище в Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност са налице следните изисквания за документи за вътреобщностните доставки:

Документи, удостоверяващи извършването на вътреобщностна доставка на стоки

Чл. 45. За доказване на вътреобщностна доставка на стоки доставчикът следва да разполага със следните документи:

1. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2006 г.) документ за доставката:

а) фактура за доставката, в която, когато получателят е регистриран за целите на ДДС в друга държава членка, се посочва идентификационният номер по ДДС на получателя, издаден от държава членка, под който номер му е извършена доставката;

б) протокол по чл. 117, ал. 2 от закона - в случаите на вътреобщностна доставка по чл. 7, ал. 4 от закона;

в) документ по чл. 168, ал. 8 от закона - когато доставчикът е физическо лице, което не е едноличен търговец и не е регистрирано по закона;

2. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2010 г., в сила от 01.01.2010 г.) документи, доказващи изпращането или транспортирането на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка:

а) (доп. - ДВ, бр. 10 от 2011 г., в сила от 01.02.2011 г., доп. - ДВ, бр. 8 от 2016 г., в сила от 29.01.2016 г.) транспортен документ или писмено потвърждение от получателя или упълномощено от него лице, удостоверяващи, че стоките са получени на територията на друга държава членка - в случаите, когато транспортът е извършен от получателя или от трето лице за сметка на получателя; в писменото потвърждение се посочват дата и място на получаване, вид и количество на стоката, вид, марка и регистрационен номер на превозното средство, с което е извършен транспортът, име на лицето, предало стоките, и длъжностното му качество, име на лицето, получило стоките, и длъжностното му качество;

б) транспортен документ, удостоверяващ, че стоките са получени на територията на друга държава членка - когато транспортът е извършен от доставчика или от трето лице за сметка на доставчика.

4. В цитирания чл. 45а на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1912 на Съвета от 04.12.2018 г., обнародван в Официален вестник на Европейския съюз брой L 311 (стр. 10) от 07.12.2018 год., пише:

Раздел 2А
Освобождавания при вътреобщностни сделки
(Членове 138 — 142 от Директива 2006/112/ЕО)

Член 45а

1. За прилагането на освобождаванията по член 138 от Директива 2006/112/ЕО се приема, че стоките са изпратени или превозени от държава членка до местоназначение извън нейната територия, но на територията на Общността, в някой от следните случаи:

а) продавачът посочва, че стоките са били изпратени или превозени от него или от трето лице за негова сметка и че или продавачът разполага с най-малко две от непротиворечащите си доказателства, посочени в параграф 3, буква а), издадени от две различни лица, които са независими едно от друго, от продавача и от придобиващото лице, или продавачът разполага само с едно от доказателствата, посочени в параграф 3, буква а), в съчетание с някое от непротиворечащите си доказателства, посочени в параграф 3, буква б), с които се потвърждава изпращането или превозът на стоките и които са издадени от две различни лица, независими едно от друго, от продавача и от придобиващото лице;

б) продавачът притежава следното:

i) писмена декларация от придобиващото лице, в която се заявява, че стоките са били изпратени или превозени от придобиващото лице или от трето лице за негова сметка, и се посочва държавата членка на местоназначение на стоките; в тази писмена декларация трябва да се посочат: датата на съставяне; името и адресът на придобиващото лице; количеството и естеството на стоките; датата и мястото на пристигане на стоките; при доставка на превозно средство - идентификационният номер на превозното средство; както и идентификационни данни на лицето, което приема стоките от името на придобиващото лице; и

ii) най-малко две от непротиворечащите си доказателства, посочени в параграф 3, буква а), издадени от две различни лица, независими едно от друго, от продавача и от придобиващото лице, или само едно от доказателствата, посочени в параграф 3, буква а), в съчетание с някое от непротиворечащите си доказателства, посочени в параграф 3, буква б), с които се потвърждава изпращането или превозът на стоките и които са издадени от две различни лица, независими едно от друго, от продавача и от придобиващото лице. Придобиващото лице предоставя на продавача писмената декларация, посочена в буква б), подточка i) до десетия ден на месеца, следващ доставката.

2. Данъчният орган може да обори презумпцията по параграф 1.

3. За целите на параграф 1 за доказателства за изпращането или превоза се приемат следните документи:

а) документи във връзка с изпращането или превоза на стоките, като подписана товарителница, коносамент, фактура за въздушен товарен превоз или фактура от превозвача на стоките;

б) следните документи:

i) застрахователна полица във връзка с изпращането или превоза на стоките или банкови документи, доказващи заплащането на превоза или изпращането на стоките;

ii) официални документи, издадени от публичен орган, като например нотариус, с които се потвърждава пристигането на стоките в държавата членка на местоназначение;

iii) разписка, издадена от складодържател в държавата членка на местоназначение, с която се потвърждава съхранението на стоките в тази държава членка.

5. Съобразявайки се със цитираните до тук нормативни записи, аз приема, че за доказване на вътреобщностна доставка са необходими документите описани в Приложение № 1 към това професионално мнение.

6. По отношение на изискването на чл. 45а, параграф 1, буква а) на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1912, доставчикът да притежава „най-малко две от непротиворечащите си доказателства, посочени в параграф 3, буква а), издадени от две различни лица, които са независими едно от друго, от продавача и от придобиващото лице...“ бих искал да обърна внимание, че тук става дума за превозни документи (подписана товарителница, коносамент, фактура за въздушен товарен превоз или фактура от превозвача на стоките) и когато превозвача е един то няма как да се издадат два документа от две различни лица. Затова според мен единия от вариантите, посочен в чл. 45а, параграф 1, буква а), респективно и в чл. 45а, параграф 1, буква б), подточка ii) на Регламента в много случаи ще бъде трудно изпълним ако се използва само един превозвач, и по всяка вероятност по-често ще се прилага втория вариант в тези записи, който е описан и в т. 5.2. на Описа на документите в Приложение № 1.

7. По отношение на документа, с който получателя (придобиващото лице) удостоверява, че стоките са получени на територията на друга държава членка - в случаите, когато транспортът е извършен от получателя или от трето лице за сметка на получателя. В чл. чл. 45, т. 2, б. „а“ на ППЗДДС се говори за потвърждение, а в чл. 45а, параграф 1, буква б) подточка i) на Регламент 2018/1992 за декларация. Освен това има известни различия между изискуемите реквизити. В Приложение № 2 може да видите сравнението между двата нормативни записа по отношение на реквизитите, а в Приложение № 3 мое предложение за въпросния документ. Специално за вътреобщностна доставка на моторно превозно средство, моля вижте Приложение № 4.

Следва да имате предвид, че вашите чуждестранни контрагенти не са длъжни да се съобразяват с нашето законодателство (в случая ПП на ЗДДС) и е възможно да ви предоставят техен образец на декларация. В тези случаи следете тя да отговаря на изискванията на Регламент 2018/1992. Желателно е тези подробности да се изясняват още при сключване на сделката, а не впоследствие

8. В Приложение № 5 ви давам мое предложение за чек лист относно документиранията на вътреобщностна доставка. Той е съобразен със забележките, които съм написал в точка б.

*Тошко Поптолев
град София,
07.01.2020 год.*

ОПИС
на документи за доказване
на вътреобщностна доставка

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
1.	Фактура за доставката	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 1, а]	Във фактурата, когато получателят е регистриран за целите на ДДС в друга държава членка, се посочва идентификационният номер по ДДС на получателя, издаден от държава членка, под който номер му е извършена доставката;

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
2.	Протокол по чл. 117, ал. 2 от закона	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 1, б]	Издава се в случаите на изпращането или транспортирането на стоки, произведени, извлечени, обработени, закупени, придобити или внесени на територията на страната от регистрирано по този закон лице в рамките на неговата икономическа дейност, когато стоките се изпращат или транспортират за целите на неговата икономическа дейност от или за негова сметка от територията на страната до територията на друга държава членка, в която лицето е регистрирано за целите на ДДС.

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
3.	Документ за доставка когато доставчикът е физическо лице, което не е едноличен търговец и не е регистрирано по ЗДДС;	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 1, б]	При вътреобщностна доставка извършена от физическо лице, което не е регистрирано като едноличен търговец и което не е регистрирано по ЗДДС или пък и всяко регистрирано по чл. 97а, ал. 1 и 2 и чл. 99 лице в случаите на инцидентна доставка физическото лице издава документ, който съдържа реквизитите по чл. 114, ал. 1, т. 3 - 15.

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
4.	Документи, доказващи изпращането или транспортирането на стоките от територията на страната до територията на друга държава членка.	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 2]	
4.1.	Транспортен документ, удостоверяващ, че стоките са получени на територията на друга държава членка – когато транспортът е извършен от доставчика или от трето лице за сметка на доставчика. <i>Виж точка 5 на този опис.</i>	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 2, б]	
4.2.	Транспортен документ, когато транспорта е извършен от доставчик на транспортна услуга и писмено потвърждение от получателя или упълномощено от него лице, удостоверяващи, че стоките са получени на територията на друга държава членка - в случаите, когато транспортът е извършен от получателя или от трето лице за сметка на получателя; <i>Виж Приложение № 2, Приложение № 3 и Приложение № 4</i>	[ЗДДС – 53, (2), 1] [ППЗДДС – 45, 2, а] [R 2018/1912 – 45а, 1, б, i]	Според Регламент 2018/1912 този документ е наречен декларация и тя трябва да бъде предоставена от придобиващото лице в срок до 10-то число на месеца следващ месеца на доставката. По отношение на реквизитите на документа виж Приложението № 2 за сравнение на двата нормативни записа. Примерен образец на документа е даден в Приложението № 3

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
5.	Доказателства за изпращането или превоза за сметка на доставчика:	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 1, а]	
5.1.	Вариант 1: Два документа посочени в точка 6.1. издадени от две различни лица или	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 1, а]	Двете различни лица, трябва да са независими едно от друго, както и от продавача и от придобиващото лице.
5.2.	Вариант 2: Един документ посочен в точка 6.1. и един документ от посочени в точка 6.2. издадени от две различни лица.	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 1, а]	
6.	Доказателства за изпращането или превоза:		
6.1.	Документи във връзка с изпращането или превоза на стоките, като:	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, а]	
6.1.1.	Подписана товарителница;		
6.1.2.	Коносамент;	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, а]	Издава се при превод по вода (морски или международен речен превоз)
6.1.3.	Фактура за въздушен товарен превоз;	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, а]	
6.1.4.	Фактура от превозвача на стоките.	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, а]	

№	Вид документ:	Нормативно основание:	Забележка:
6.2.	Документ от независимо от продавача и купувача лице:	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, б]	
6.2.1.	Застрахователна полица във връзка с изпращането или превоза на стоките	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, б, i]	
6.2.3.	Банкови документи, доказващи заплащането на превоза или изпращането на стоките;	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, б, i]	
6.2.4.	Официален документ, издаден от публичен орган, с които се потвърждава пристигането на стоките в държавата членка на местоназначение;	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, б, ii]	Например нотариус. Обърнете внимание, че се изисква публичен орган! В тази връзка фирми предоставящи услуги н областта на проверка, верификация, изпитване и сертифициране на услуги като Булгарконтрола или SGS, не могат да извършат това потвърждение.
6.2.5.	Разписка (или документ), издадена от складодържател в държавата членка на местоназначение, с която се потвърждава съхранението на стоките в тази държава членка.	[ЗДДС – 53, (2), 2] [R 2018/1912 – 45а, 3, б, iii]	

СРАВНЕНИЕ

на изискванията за реквизитите
на документа, с който получателя потвърждава получаването на стоките,
в случаите когато транспорта е за негова сметка.

ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ	РЕГЛАМЕНТ2018/1992
чл. 45, т. 1, б. „а“	чл. 45а, п. 1, б. „б“, т. I
Потвърждение:	Декларация:
	името и адресът на придобиващото лице;
дата и място на получаване,	датата и мястото на пристигане на стоките;
	стоките са били изпратени или превозени от придобиващото лице или от трето лице за негова сметка, и се посочва държавата членка на местоназ-начение на стоките;
вид и количество на стоката,	количеството и естеството на стоките;
вид, марка и регистрационен номер на превозното средство, с което е извършен транспортът,	
име на лицето, предало стоките, и длъжностното му качество,	
име на лицето, получило стоките, и длъжностното му качество;	идентификационни данни на лицето, което приема стоките от името на придобиващото лице
	при доставка на превозно средство се добавя и: идентификационният номер на превозното средство

ДЕКЛАРАЦИЯ

от получател (придобиващо лице) по вътреобщностна доставка,
в случаите, когато транспортът е извършен от получателя
или от трето лице за сметка на получателя.

.....
(пълно и точно наименование на получателя по ВОД)

.....
(данъчен идентификационен №)

.....
(адрес на получателя по ВОД)

Доставката е получена в: на:
(място на получаване [държава и населено място]) (дата)

С този документ декларираме, че описаните по-долу стоки са получени от България и
транспортирани до мястото на получаване за сметка на получателя (придобиващото лице)
по вътреобщностна доставка.

№	Вид стока:	Мярка:	Количество:

Стоката е транспортирана с
(вид транспортно средство) (марка транспортно средство)
.....
(регистрационен номер)

Стоките са предадени от:

.....
(имената на лицето предало стоките)

.....
(длъжност)

Стоките са получени от:

.....
(имената на лицето получило стоките)

.....
(длъжност)

От името на получателя тази декларация се подписва от:

.....
(имената на лицето)

.....
(длъжност)

Приложени документи:

.....
.....

.....
.....

ДЕКЛАРАЦИЯ

от получател (придобиващо лице) по вътреобщностна доставка на превозно средство,
в случаите, когато транспортът е извършен от получателя
или от трето лице за сметка на получателя.

.....
(пълно и точно наименование на получателя по ВОД)

.....
(данъчен идентификационен №)

.....
(адрес на получателя по ВОД)

Доставката е получена в: на:
(място на получаване [държава и населено място]) (дата)

С този документ декларираме, че описаните по долу моторни превозни средства са получени от България и транспортирани до мястото на получаване за сметка на получателя (придобиващото лице) по вътреобщностна доставка.

№	Вид моторно превозно средство:	Идентификационни данни:

МПС са транспортирани с
(вид транспортно средство) (марка транспортно средство)
Ако са транспортирани на собствен ход, посочете това!
(регистрационен номер)

МПС са предадени от:

.....
(имената на лицето предало стоките)

.....
(длъжност)

МПС за получени от:

.....
(имената на лицето получило стоките)

.....
(длъжност)

От името на получателя тази декларация се подписва от:

.....
(имената на лицето)

.....
(длъжност)

Приложени документи:

.....
.....

.....
.....

ЧЕК ЛИСТ

за проверка на документирането по вътреобщностна доставка на стоки

Извършва се вътреобщностна доставка със следните данни:

1. Издадена фактура: _____ от: _____
(номер) (дата)

2. Получател: _____
(пълно и точно наименование на получателя по ВОД) (данъчен идентификационен №)

(адрес на получателя по ВОД)

3. Доставката се изпраща в: _____ на: _____
(място на получаване [държава и населено място]) (дата)

4. Стоката се транспортира за сметка на:

- доставчикът (моля проверете документирането описано в точка 5.)

- получателят (моля проверете документирането описано в точка 6.)

5. Документи необходими при ВОД транспортиран от или за сметка на доставчика:

5.1. Документ за доставка;

5.4. Банков документ за плащане на транспорта или изпращане на стоката

5.2. Транспортен документ;

5.5. Официален документ от публичен в държавата на получаване, удостоверяващ пристигането на стоките там.

5.3. Застрахователна полица

5.6. Разписка от складодържател в държавата на получаване, удостоверяваща, че стоката е пристигнала в този склад.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Доставчикът трябва да разполага документа за доставка (фактура, протокол по чл. 117, ал. 2 или документ за доставка, който съдържа реквизитите по чл. 114, ал. 1, т. 3 - 15.), транспортен документ (коносомент, товарителница, фактура от превозвач), както и един документ от тези посочени от точка 5.3. до 5.6. издадени от две различни лица, които са независими едно от друго, както и от продавача и от получателят (придобиващото лице).

6. Документи необходими при ВОД, транспортиран от или за сметка на получателя:

6.1. Документ за доставка;

6.2. Транспортен документ;

6.3. Декларация (потвърждение) от получателят, че стоката е транспортирана от него или за негова сметка.

7. Опис на документите:

Изготвил:

(трите имена)

(длъжност)